

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵՎԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.31/37819-2024

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵՎԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Քրեական վարույթներով իրավական օգնության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (Կ-851-29.05.2024-ՊԻ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագիծը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքը՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

Առաջարկում ենք հետևյալը.

1. Առաջարկվում է Նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետից հանել «այդ թվում՝ ժամանակավորապես հանձնումը:» բառերը, քանի որ Նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսվում է՝ «Սույն օրենքի կարգավորման շրջանակներում քրեական վարույթներով իրավական օգնությունն ընդգրկում է՝ (...) հանձնումը (էքստրադիցիա), այդ թվում՝ ժամանակավորապես հանձնումը (...):» Նախագիծը չի նախատեսում ժամանակավոր հանձման ինստիտուտը:
2. Նախագծի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասում, 87-րդ հոդվածի 2-րդ մասում, 88-րդ հոդվածի 2-րդ մասում առաջարկվում է «Պրոբացիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը» բառերը փոխարինել «Պրոբացիայի մասին» օրենքը» բառերով:
3. Առաջարկվում է Նախագծի 4-րդ հոդվածում «պատժի անխուսափելիության,» բառից հետո լրացնել «չվերադարձելիության,» բառը՝ ապահովելու համար փախստականներին և ապաստան հայցողներին իրենց վտանգ սպառնացող երկիր

չհանձնելու սկզբունքը, ինչպես նաև Նախագծի 4-րդ հոդվածը լրացնել 4-րդ և 5-րդ կետերով հետևյալ բովանդակությամբ՝

«4. Ապաստանի մասին տեղեկություններ չեն տրամադրվում հանձնման վերաբերյալ հարցում ներկայացրած պետությանը, եթե այդ պետությունը ապաստան հայցողի կամ փախստականի ծագման երկիրն է:»

«5. Հայաստանի Հարնրապետության իրավասու մարմինները ձեռնարկում են անհրաժեշտ միջոցներ, որպեսզի ապահովեն մասնավոր կյանքի իրավունքի և գաղտնիության պահպանումը Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարմինների կողմից քրեական վարույթներով իրավական օգնության ընթացքում:»:

Լրացումը կատարվել է հաշվի առնելով ապաստան հայցողների և փախստականների հատուկ պաշտպանության կարիքները՝ մասնավոր կյանքի իրավունքի և անձնական տվյալների պաշտպանության երաշխիքները ապահովելու անհրաժեշտությունը և ՀՀ կողմից ստանձնաց միջազգային պարտավորությունների պատշաճ կատարումը:

4. Առաջարկվում է և Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետում «քրեական վարույթներով իրավական օգնություն» բառից հետո լրացնել «(այսուհետ՝ իրավական օգնություն)» բառերը պահպանելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջները:
5. Առաջարկվում է Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 15-րդ կետում «84-86-րդ եւ 89-րդ հոդվածներով» բառերը փոխարինել «13-րդ գլխով» բառերով, իսկ «պատժից ազատելը» բառերը փոխարինել «պատժի կրումից պայմանական վաղաժամկետ ազատելը» բառերով հասկացության լիարժեք բացահայտման նպատակով, ինչպես նաև Նախագծում ապահովելով ՀՀ քրեական օրենսգրքով սահմանված պատժից պայմանական ազատման բոլոր հիմքերը և պայմանները:
6. Առաջարկվում է տարընկալումներից խուսափելու և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջի պահպանման նպատակով Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացնել նոր՝ 23-րդ կետ բացահայտելու համար «օրինական ներկայացուցիչ» հասկացությունը, քանի որ Նախագծի 41-րդ հոդվածի 2-րդ մասում սահմանված է «օրինական ներկայացուցիչ» հասկացությունը, որի բովանդակությունը բացահայտված չէ նախագծում, ըստ այդմ Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացվել է նոր՝ 23-րդ կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝

«օրինական ներկայացուցիչ՝ հանձնման ենթակա անչափահաս անձի ծնողը, որդեգրողը, խնամակալը կամ հոգաբարձուն, իր իրավասության սահմաններում՝ խնամակալության և հոգաբարձության մարմնի աշխատակիցը,»:

7. Նախագծի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասում նախատեսում է «հետաքննության մարմին» հասկացությունը, որի բովանդակությունը չի բացահայտվել Նախագծի 6-րդ հոդվածում Առաջարկվում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջի պահպանման նպատակով Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացնել նոր՝ 25-րդ կետ բացահայտելու համար «հետաքննության մարմին» հասկացության բովանդակությունը, ըստ այդմ Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացվել է նոր՝ 24-րդ կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝ «հետաքննության մարմին՝ Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարությունը»:
8. Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսվում է՝ «Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազությունը՝ մինչդատական վարույթում գտնվող քրեական վարույթներով սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով սահմանված հարցումներ, այդ թվում՝ հանձնելու մասին հարցումներ ուղարկելու և ստանալու, ստացված հանձնման հարցումների վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու, վարույթներ ուղարկելու, ստանալու, դրանց ընթացքը լուծելու հարցերով»: Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով բացահայտվում է քրեական վարույթներով իրավական օգնության նշանակությունը՝ իր հերթին հղում կատարելով Նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ մասի, ուստի առաջարկվում է Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասում «6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին» բառերը փոխարինել «1-ին հոդվածի 2-րդ » բառերով և հանել «,այդ թվում՝ հանձնելու մասին հարցումներ» բառերը, քանի որ Նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով հանձնելու մասին հարցումները ևս դիտարկվում են քրեական վարույթներով իրավական օգնության տեսակ և Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետում հավելյալ հիշատակման անհրաժեշտությունը բացակայում է:
9. Առաջարկվում է Նախագծի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասից հանել «Սույն օրենքով նախատեսված դեպքերից բացի» բառերը, քանի որ Նախագծով նախատեսված չեն իրավական օգնության մասին հարցումների մերժման դեպքեր:
10. Առաջարկվում է Նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ի մասը լրացնել նոր 2-րդ սահմանող կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝ «2) հայցվող իրավական օգնության տեսակը՝

ստացված հարցումները Նախագծի 7-րդ հոդվածով սահմանված Կենտրոնական մարմինների կողմից համապատասխան իրավասու մարմինն փոխանցելու նպատակով:

Վերոնշյալ լրացման արդյունքում անհրաժեշտություն կառաջանա փոփոխել Նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի կետերի համարակալումը:

11. Առաջարկվում է Նախագծի 17-րդ հոդվածում «ազատարկման դատապարտված» բառերը փախարհել «դատապարտված» բառով, քանի որ Նախագծի 17-րդ հոդվածը նախատեսում է ոչ միայն ազատազրկման այլ նաև ազատությունից զրկելու հետ չկապված այլ պատիժ կրող դատապարտված անձանց որպես վկա կամ առերեսման մասնակցի ժամանակավորապես փոխանցման կարգը:
12. Նախագծի 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 6-րդ կետում «անձը» բառից առաջ լրացնել «դատապարտված» բառով՝ ապահովելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջը:
13. Առաջարկվում է Նախագծի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասում պահպանել «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջը և հանել «(այսուհետ՝ օտարերկրյա պետության իրավասու մարմիններ)» բառերը, քանի որ Նախագծում մինչ 19-րդ հոդվածը արդեն իսկ օգտագործվել է «օտարերկրյա պետության իրավասու մարմին» արտահայտությունը և դրա կրճատ տարբերակով կիրառման անհրաժեշտությունը բացակայում է:
14. Տարընկալումից խուսափելու նպատակով առաջարկվում է Նախագծի 21-րդ հոդվածի 5-րդ մասում «Պետական միջոցների հաշվին թարգմանչի ծառայություններից օգտվելու կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը» բառերը փոխարինել «Պետական միջոցների հաշվին թարգմանիչը ներգրավվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով» բառերով:
15. Առաջարկվում է Նախագծի 31-րդ հոդվածը լրացնել նոր 3-րդ մասով՝ նախատեսել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հանցանք կատարած և օտարերկրյա պետության տարածքում հայտնաբերված անձի հանձման հարցումը օտարերկրյա պետության իրավասու մարմնի կողմից մերժելու դեպքում կիրառվող ընթացակարգ, աստ այդմ Նախագծի 31-րդ հոդվածը լրացվել է նոր 3-րդ մաս՝ հետևալ բովանդակությամբ.

«3. Եթե օտարերկրյա պետությունը մերժում է հայցվող անձի հանձնումը Հայաստանի Հանրապետությանը, ապա իրավասու մարմինը տվյալ միջազգային պայմանագրով

նախատեսված դեպքերում և կարգով իրենց վարույթում գտնվող գործը սույն օրենքի 6-րդ գլխով սահմանված կարգով կարող է փոխանցել համապատասխան օտարերկրյա պետության իրավասու մարմնին՝ այդ անձի նկատմամբ քրեական հետապնդում իրականացնելու նպատակով:»՝ ՀՀ կողմից վավերացրած միջազգային պայմանագրերով նախատեսված վարույթների փոխանցման վերաբերյալ իրավակարգավորումները ամրագրելու համար:

16. Առաջարկվում է Նախագծի 33-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 5-րդ կետում՝

1) «և (կամ)» բառը փոխարինել «կամ» բառով՝ պահպանելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածի պահանջը:

2) «դադարեցնելու» բառից հետո ավելացնել «կամ քրեական հետապնդում չհարուցելու» բառերը՝ ամագրելու համար անձի նկատմամբ նույն արարքի համար ՀՀ տարածքում քրեական հետապնդում չհարուցելու հիմքը՝ որպես հանձնումը բացառող հանգամանք:

Վերոնշյալ լրացման արդյունքում անհրաժեշտություն կառաջանա փոփոխել Նախագծի 33-րդ հոդվածի 2-րդ մասի կետերի համարակալումը:

17. Առաջարկվում է Նախագծի 33-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 6-րդ կետում (լրամշակված 7-րդ կետ) «մահապատիժ» բառից հետո լրացնել «...և օտարերկրյա պետությունը չի ներկայացրել սույն օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով նախատեսված երաշխիքը.» բառերը՝ ապահովելով ՀՀ վավերացրած միջազգային պայմանագրերով ստանձնած պարտավորությունները:

18. «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 27-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Վերաքննիչ դատարանն օրենքով սահմանված լիազորությունների սահմաններում վերանայում է առաջին ատյանի դատարանների՝ բողոքարկման ենթակա դատական ակտերը»՝ հետևաբար Վերաքննիչ դատարանը իրավասու չէ վերանայել իրավասու մարմնի կողմից կայացված որոշումը:

Հաշվի առնելով վերոշարադրյալը՝ առաջարկվում է Նախագծի 34-րդ հոդվածի 2-րդ մասում կատարել հետևյալ փոփոխությունները, մասնավորապես, «կարող է բերվել» բառերից հետո լրացնել «որոշումը կայացրած մարմնի գտնվելու վայրի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան՝ որոշումը ստանալուց հետո՝ 10 օրվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության» բառերը, հաջորդող «վերաքննիչ

դատարան» բառերից հետո լրացնել «առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի» բառերը՝ հանելով հաջորդող՝ «համապատասխան» բառը, «10» թիվը փոխարինել «5» թվով, «որոշման վերանայման բողոք՝ համապատասխան» բառերը հանել: Վերոնշյալ հիմնավորմամբ անհրաժեշտ է Նախագծի 34-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «վերաքննիչ դատարանը» բառից առաջ լրացնել «առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը, Հայաստանի Հանրապետության» բառերը, 5-րդ մասում «Հայաստանի Հանրապետության» բառերից հետո լրացնել «առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանում և» բառերը:

19. «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածի պահանջը «և (կամ)» շաղկապների կիրառումը բացառելու համար առաջարկվում է Նախագծի 34-րդ հոդվածի 5-րդ և 6-րդ մասերում «, եւ (կամ) նրա օրինական ներկայացուցչի և (կամ) նրա փաստաբանի մասնակցությամբ, եթե վերջինս ներգրավված է հանձնման գործընթացին:» բառերը փոխարինել «նրա փաստաբանի մասնակցությամբ, եթե վերջինս ներգրավված է հանձնման գործընթացին, ինչպես նաև անձի օրինական ներկայացուցչի մասնակցությամբ:» բառերով:

20. Առաջարկվում է Նախագծի 41-րդ հոդվածի 5-րդ մասում «իրավասու մարմինը:» բառերից հետո լրացնել «Արգելանքի վերցված ապաստան հայցողները նախապես տեղեկացվում են իրենց ծագման երկրների ներկայացուցիչների այցելությունների մասին, որոնք թույլատրվում են միայն ապաստան հայցողի համաձայնության դեպքում:» նախադասությունը՝ պահպանելով մարդու հիմնարար իրավունքները, ինչպես նաև ՀՀ վավերացրած միջազգային պայմանագրերով ստանձնած պարտավորությունների պատշաճ կատարումը:

21. Նախագծի 44-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ «Դատարանը որոշում է կայացնում հանձնման համար՝ կալանավորում կիրառելու միջնորդությունը մերժելու մասին, եթե առկա են հանձնումը մերժելու՝ սույն օրենքի 33-րդ կամ 62-հոդվածով սահմանված հիմքերը, «բացառությամբ սույն օրենքի 47-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքի:»: Նախագծի 47-րդ հոդվածը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս ծանր կամ առանձնապես ծանր հանցագործություն կատարած Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների քրեական վարույթը Հայաստանի Հանրապետությանը փոխանցելու նպատակով կալանավորմանը և Նախագծի 47-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքում դատարանի կողմից ոչ թե կայացվում է հանձնման, այլ վարույթը փոխանցելու նպատակով կալանավորման որոշում, ուստի

առաջարկվում է 44-րդ հոդվածի 5-րդ մասից հանել «բացառությամբ սույն օրենքի 47-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքի:» բառերը:

22. Առաջարկվում է Նախագծի 47-րդ հոդվածի 5-րդ մասը համապատասխանեցնել «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» 17-րդ հոդվածի պահանջին, ինչպես նաև հոդվածում հղում կատարել Նախագծի 47-րդ հոդվածի 4-րդ մասի փոխարեն 2-րդ մասին՝ քանի որ իրավասու մարմնի կողմից ներկայացվող փաստաթղթերի ցանկը սահմանված է Նախագծի 47-րդ հոդվածի 2-րդ մասում, ավելին՝ 4-րդ մասում ևս հղում է կատարված 2-րդ մասին՝ ուստի տարընթերցումից խուսափելու համար անհրաժեշտ է վրիպակի շտկում:

23. Առաջարկվում է Նախագծի 48-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերում «դատական ակտի դեմ վերաքննիչ» բառից հետո հանել «դատարանում վերանայման» բառերը, քանի որ վերաքննիչ դատարանը «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 27-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վերանայում է առաջին ատյանի դատարանների բողոքարկման ենթակա դատական ակտերը, ուստի անհրաժեշտ է բացառել անհարկի կրկնությունը:

24. Նախագծի 52-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ «Իրավունքները չարաշահելու դեպքում կարող է կիրառվել միայն սույն հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված դատավարական սանկցիան»: Առաջարկվում է Նախագծի 52-րդ հոդվածի 3-րդ մասում՝ «2-րդ մասի 2-րդ կետով» բառերը փոխարինել «2-րդ մասով» բառերով՝ նպատակ ունենալով չսահմանափակել դատարանի Նախագծով սահմանված այլ դատավարական սանկցիա կիրառելու հնարավորությունը:

25. Առաջարկվում է Նախագծի 55-րդ հոդվածի 2-րդ մասը համապատասխանեցնել «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին՝ «Հայտնաբերված» բառը փոխարինել «Օտարերկրյա պետության իրավասու մարմինների կողմից հետախուզվող և Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ձերբակալված կամ կալանավորված» բառերով:

Առաջարկվում է նույն մասի 4-րդ կետը վերաշարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «հայտնաբերված Օտարերկրյա պետության իրավասու մարմինների կողմից հետախուզվող և Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ձերբակալված կամ կալանավորված անձի հանձնումը փաստացի չիրականացվելու դեպքում՝ սույն օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված իրավասու մարմնի որոշմամբ.»:

26. Առաջարկվում է Նախագծի 67-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետը հանել՝ այն նախատեսելով 68-րդ հոդվածում որպես առանձին 3-րդ մաս՝ պահպանելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի պահանջները, քանի որ Նախագծի 67-րդ հոդվածը կարգավորում է դատապարտյալների փոխանցման պայմանները, իսկ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով սահմանված դրույթը վերաբերելի է Նախագծի 68-րդ հոդվածով կարգավորվող իրավահարաբերություններին:
27. Առաջարկվում է Նախագծի 69-րդ հոդվածում «հարցում» բառը փոխարինել «դիմում» բառով և «հարցմանը» բառը փոխարինել «դիմումին» բառով, քանի որ Նախագծի 68-րդ հոդվածի 1-ին մասը դատապարտյալի փոխանցման մասին դիմում ներկայացնելու իրավունք է տալիս նաև դատավճիռը կայացրած օտարերկրյա պետության իրավասու մարմնին, մինչդեռ 69-րդ հոդվածում դիմում բառի փոխարեն օգտագործվում է հարցում բառը:
28. Նախագծի 69-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «էտապավորում» բառն անհրաժեշտ է փոխարինել համարժեք հայերեն «տեղափոխման» բառով:
29. Առաջարկվում է Նախագծի 70-րդ հոդվածի 1-ին մասում «քաղաքացիություն չունենալու դեպքում» բառերը հանել, քանի որ առկա է մտքի կրկնություն:
30. Առաջարկվում է Նախագծի 71-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետում «էականորեն նվազեցվել» բառից հետո լրացնել «պատիժը առավել մեղմ պատժով փոխարինվել» բառերը, քանի որ Նախագծի 71-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետի կարգավորումը նպատակ է հետապնդում կանխել դատապարտյալի փոխանցման դեպքում պատժի կրման պայմանները մեղմելու փորձերը, ուստի առաջարկվող փոփոխության արդյունքում կկանխի ոչ միայն պատժաչափի նվազեցումը, այլ նաև պատիժը ավելի մեղմ պատժատեսակով փոխարինելու հնարավորությունը:
31. Առաջարկվում է Նախագծի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետում նշված «ընտանիքի անդամների» բառերից հետո լրացնել՝ «...(մասնավորապես՝ դատապարտյալի ծնողների, ամուսնու կամ երեխաների)» բառերը՝ հստակեցնելու համար դատապարտյալի ընտանիքի անդամ հանդիսացող անձանց շրջանակը:
32. Առաջարկվում է Նախագծի 73-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «, սակայն որևէ պետության քաղաքացիություն ձեռք չի բերել» արտահայտությունը հանել, քանզի առկա է մտքի կրկնություն նույն նախադասությունում:

33. Առաջարկվում է Նախագծի 75-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «այն» բառը փոխարինել «Հայաստանի Հանրապետությունում ճանաչված դատավճիռը» բառերով՝ պահպանելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 17-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 1-ին կետի պահանջը, այն է՝ «Արգելվում է կատարել՝ 1) անորոշ հղումներ (...)»:
34. Առաջարկվում է Նախագծի 77-րդ հոդվածի վերնագիրը «Փոխանցված դատապարտյալին ներում շնորհելը կամ նրա նկատմամբ համաներում կիրառելը» փոխարինել «Դատապարտյալի փոխանցման իրավական հետևանքները» վերնագրով՝ համապատասխանեցնելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասի պահանջին՝ հոդվածի վերանագիրը համապատասխանեցնելով բովանդակությանը:
35. Առաջարկվում է Նախագծի 77-րդ հոդվածի 5-րդ մասում «պարտավոր է» բառից հետո լրացնել «3 ամսյա ժամկետում» բառերը, քանի որ Նախագծի 77-րդ հոդվածի 5-րդ մասի կարգավորումը առնչվելում է մարդու հիմնարար իրավունքներին և ազատություններին, ուստի անհրաժեշտ է նաև ծանուցման ժամկետի սահմանում:
36. Առաջարկվում է Նախագծի 79-րդ հոդվածի 1-ին մասում «բավարարել դատապարտյալին» բառից հետո լրացնել «կամ հանձնման ենթակա անձին» բառերով, քանի որ հոդվածը վերաբերում է և՛ դատապարտյալներին, և՛ հանձնման ենթակա անձանց տարանցիկ փոխադրման կարգը:
37. Առաջարկվում է Նախագծի 79-րդ հոդվածը լրացնել 4-րդ և 5-րդ մասերով հետևյալ բովանդակություններով.
- «4. Տարանցիկ փոխադրումը կարող է մերժվել, սույն օրենքի 33-րդ և 71-րդ հոդվածներով սահմանված կարգով:»
- «5. Տարանցիկ փոխադրումը թույլատրելու կամ մերժելու մասին որոշումը կայացվում է սույն օրենքի 32-րդ հոդվածով նախատեսված մարմինների կողմից և այդ հոդվածով նախատեսված կարգով, բացառությամբ նույն հոդվածի 2-րդ մասի:» սահմանելով իրավասու մարմնի կողմից տարանցիկ փոխադրման վերաբերյալ հարցման մերժման հիմքերը:
38. Առաջարկվում է Նախագծի 81-րդ հոդվածի 1-ին մասից հանել 1-ին կետը՝ կրկնությունից խուսափելու համար, քանի որ Նախագծի 81-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսվում են դատապարտյալի փոխանցման վերաբերյալ որոշում կայացնելիս Նախագծի 72-րդ հոդվածի հիմքերից բացի կիրառելի այլ չափանիշներ, իսկ 81-րդ

հողվածի 2-րդ մասով նախատեսված դրույթը նախատեսված է նաև Նախագծի 72-րդ հոդվածի 1-ի մասի 4-րդ կետով:

39. Առաջարկվում է Նախագծի 81-րդ հոդվածի 4-րդ մասը հանել և ներառել Նախագծի 82-րդ հոդվածում՝ որպես 2-րդ մաս, քանի որ կարգավորումը հանդիսանում է դատապարտյալի փոխանցումը մերժելու հիմք և համապատասխանում է 81-րդ հոդվածի բովանդակությանը:
40. Առաջարկվում է Նախագծի 8-րդ գլխի և 83-րդ հոդվածի վերնագրերում «Պատիժը պայմանականորեն չկիրառված կամ պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ» բառերը փոխարինել «Պատժից պայմանական» բառերով համապատասխանեցնելով՝ Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 15-րդ կետի սահմանմանը և Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 13-րդ գլխով նախատեսված իրավակարգավորումներին:
41. Նախագծի 87-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Պատիժը պայմանականորեն չկիրառված կամ պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատված անձի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հսկողություն իրականացնելու համար տեղափոխելու վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմնի և օտարերկրյա պետության իրավասու մարմնի միջև համաձայնություն ձեռք բերելուց հետո Հայաստանի Հանրապետության իրավասու մարմնի միջնորդության հիման վրա օտարերկրյա պետության դատարանի որոշումը ենթակա է ճանաչման և կատարման սույն օրենքի 9-րդ գլխի համապատասխան հոդվածներով սահմանված կարգով»: Առաջարկվում է Նախագծի 87-րդ հոդվածի 4-րդ մասը հանել, քանի որ օտարերկրյա պետության դատարանի որոշումը ճանաչման ներկայացնելու ընթացակարգը արդեն իսկ նախատեսված է հոդվածի 1-ին մասում:
42. Առաջարկվում է Նախագծի 88-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «9-րդ, 10-րդ եւ 12-րդ» բառերը փոխարինել «9-12-րդ» բառերով, քանի որ նախատեսված հանգամանքների նկատմամբ կիրառելի են նաև Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 84-րդ հոդվածի 11-րդ մասով նախատեսված կարգավորումները, նպատակ ունենալով լրացնել հսկողություն իրականացնելու համար փոխանցված անձի կողմից օտարերկրյա դատարանի կայացրած դատավճռով սահմանված պայմանները խախտելու համար Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքով նախատեսված հետեւանքները:

43. Առաջարկվում է Նախագծի 94-րդ հոդվածի 2-րդ մասում հանել «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը՝ պահպանելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 5-րդ մասի պահանջը, առ այն՝ «Սահմանադրական օրենք չհանդիսացող օրենսգրքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը, օրենսգրքի վերնագիրը և «օրենսգիրք» բառը, եթե վերնագիրը չի ներառում այն:»:
44. Առաջարկվում է Նախագծի 7-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «անհապաղ» բառից առաջ լրացնել «դիվանագիտական կամ Ինտերպոլի խողովակներով» բառերը:
45. Նախագծի 4-րդ հոդվածի 3-րդ մասից առաջարկվում է հանել «անձի գրավոր համաձայնության առկայությամբ» բառերը, քանի որ անձի գրավոր համաձայնությունը ստանալու պահանջ նախատեսելը գործնականում կարող է անիրագործելի դարձնել իրավասու մարմինների միջև տեղեկատվություն փոխանակելու գործընթացը:
46. Առաջարկվում է Նախագծի 14-րդ հոդվածից հանել 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ մասերն ամբողջությամբ, քանի որ նույն հոդվածի 3-րդ մասում արդեն իսկ նախատեսված է միջազգային պայմանագրերով նախատեսված բացառությունները և երաշխիքները պահպանելու վերաբերյալ ընդհանուր կարգավորում, իսկ 4-6-րդ մասերով, ըստ էության, նախատեսված են միջազգային պայմանագրերով նախատեսված երաշխիքներ, որոնք կարող են միմյանցից տարբերվել, ուստի հիշյալ դրույթներն ամրագրելու անհրաժեշտությունը բացակայում է:
47. Առաջարկվում է Նախագծի 33-րդ հոդվածի 2-րդ մասը վերախմբագրել՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Եթե Հայաստանի Հանրապետության վավերացված միջազգային պայմանագրերով այլ բան նախատեսված չէ, անձի հանձնման վերաբերյալ օտարերկրյա պետության իրավասու մարմնի հարցումը մերժվում է»: Նշված լրացումը պայմանավորված է նրանով, որ ՀՀ Սահմանադրության 55-րդ հոդվածի 2-րդ մասն ամրագրում է ՀՀ քաղաքացուն օտարերկրյա պետությանը հանձնելու արգելք, միևնույն ժամանակ սահմանադիրը նախատեսել է ՀՀ վավերացված միջազգային պայմանագրերով նախատեսված դեպքերում այս կանոնից բացառություն անելու հնարավորություն:
48. Նախագծի 39-րդ հոդվածով սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս հանցանք կատարած անձանց հետաքննության մարմին

ներկայացնելու կարգը: Նշված հոդվածի 3-րդ մասում, որպես անձին անազատության մեջ պահելու առավելագույն ժամկետ, նախատեսված է նրան փաստացի ազատությունից զրկելու պահից 3 ժամը: Այս կապակցությամբ, ինչպես ՀՀ ներքին գործերի նախարարության կողմից նշվել է Նախագծի աշխատանքային քննարկումների ընթացքում, նշված սեղմ ժամկետի նախատեսումը բավարար չէ ոստիկանության իրավասու ծառայողների կողմից անազատության մեջ պահվող անձի իրավունքների երաշխավորման օրենսդրական պահանջները (փաստաբանի (հանրային պաշտպանի) ծառայությունների ապահովում, թարգմանչին հրավիրել և այլն) պատշաճ կատարելու համար: Ընդ որում, ոստիկանության ծառայողների համար գործնականում առաջացող խնդիրներն առավելապես պայմանավորված են օբյեկտիվ հանգամանքներով (գիշերային ժամ, բնակավայրերի տեղակայման հեռավորություն և այլն): Ուստի, նշված կարգավորումների արդյունավետ կիրառումն ապահովելու, այդ թվում՝ անազատության մեջ պահվող անձի իրավունքները լիարժեք երաշխավորելու և այդ կապակցությամբ հետաքննության մարմնին ողջամիտ և բավարար ժամկետ տրամադրելու նկատառումներից ելնելով, առաջարկվում է Նախագծի 39-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «3» թիվը փոխարինել «6» թվով:

Հարգանքով՝

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ